

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judcători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judcând, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Prisacari Lilia și de succesorul părții vătămate Spînachi Veronica, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Sîngerei din 24 iunie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Vulpe Valeriu Ivan, născut la 27.06.1996, originar și domiciliat s. Pepeni, r-nul Sîngerei.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 27.04.2015 – 24.06.2015;*
2. *Instanța de apel: 24.07.2015 – 23.09.2015;*
3. *Instanța de recurs: 18.12.2015 – 17.05.2016.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 24 iunie 2015, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, inculpatul Vulpe Valeriu Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani;
- art. 266 Cod penal la 1 (un) an închisoare.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Vulpe Valeriu Ivan pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Vulpe Valeriu Ivan, la 05 octombrie 2014, aproximativ la orele 14:00, care nu deținea permis de conducere, pe strada centrală din s. Pepeni, r-nul Sîngerei, în apropierea domiciliului cet. Spînachi Sergiu din același sat, conducea automobilul de model „Volkswagen Golf 3” cu nr/î OR BK 756 și încălcînd prevederile pct. 10 alin. 2 lit. b) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că, persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și la cererea lucrătorului de poliție, polițistului de frontieră, ofițerului echipei mobile a Serviciului Vamal, este obligată să înmîneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, pct. 45 alin. 1 lit. a), b), c), d), și pct. 2), din același regulament, potrivit căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră și în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, pct. 47 alin. 1) lit. a) din regulamentul nominalizat, care prevede că limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sînt în localități - 50 km/h, și ca rezultat nu s-a isprăvit cu ghidajul automobilului și a derapat de pe carosabil, unde l-a tamponat pe pietonul Spînachi Sergiu, care se afla pe acostament.

În rezultatul impactului pietonul Spînachi Sergiu a primit leziuni corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora partea vătămată a decedat.

Astfel, acțiunile lui Vulpe Valeriu Ivan au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu indicii calificativi: *„încălcarea regulilor de circulație sau exploatare a mijlocului de transport de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”*.

Tot el, la 05.10.2014, aproximativ la orele 14:00, după comiterea accidentului rutier cu cauzarea decesului lui Spînachi Sergiu din s. Pepeni, r-nul Sîngerei, intenționat, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în scopul de a se ascunde de organele urmăririi penale, a părăsit locul accidentului rutier menționat mai sus, prin ce a încălcat prevederile pct. 12 alin. 1) lit. a), b), c), f) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.357 din 13.05.2009, potrivit căruia, conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: sa oprească imediat vehiculul semnalizîndu-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau

subpunctul 2) din prezentul Regulament; să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, cu excepția cazurilor prevăzute în subpunctul 1) literele c) și d) din prezentul punct; să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență - să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului; să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului; să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc pînă la sosirea lucrătorilor de poliție; să nu consume băuturi alcoolice sau droguri, precum și să nu administreze medicamente preparate în baza acestora pînă nu va fi supus testării alcoolscopice, sau, după caz, examinării medicale și recoltării probelor biologice.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Vulpe Valeriu Ivan a săvîrșit infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal, adică *părăsirea locului accidentului rutier de către o persoană care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijlocului de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate în art. 264 alin.3 Cod penal.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror, succesorul părții vătămate Spînachî Veronica și de avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele succesorului părții vătămate.

3.1. În motivarea apelului procurorul a indicat că, nu contestă calificarea acțiunilor inculpatului Vulpe Valeriu, deoarece cauza a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, însă în opinia acestuia, pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de fond este prea blîndă, fiindcă nu s-a ținut cont de circumstanțele cauzei și de prevederile art. 7,61, 75 Cod penal, invocînd că, în cadrul cercetării judecătorești au fost stabilite cu certitudine premisele accidentului rutier ce a avut loc ca rezultat al atitudinii criminale și abuzive a inculpatului.

Mai mult ca atît, a indicat că gradul prejudiciabil al infracțiunilor incriminate este determinat de faptul că persoana care conduce mijlocul de transport prin conținutul său constituie un izvor de pericol sporit care este amplificat prin faptul că, acesta nu deține permis de conducere, nu respectă prevederile regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijlocului de transport și ca rezultat cauzează prejudicii sănătății, vieții, patrimoniului altor persoane.

Apelantul a menționat faptul că, inculpatul nu a întreprins nici o măsură de evitare a accidentului rutier, manifestînd o atitudine abuzivă și criminală referitor la executarea strictă a obligațiilor sale de conducător auto prescrise de regulamentul circulației rutiere cu atît mai mult că, inculpatul folosea automobilul în lipsa dreptului de a conduce mijloace de transport și ca rezultat a ieșit de pe banda de deplasare și a comis accidentul rutier în rezultatul căruia

victima Spînachi Sergiu care se afla pe acostament a decedat. La fel a menționat că necesită o apreciere critică și faptul că anterior comiterii accidentului rutier, Vulpe Valeriu a fost atenționat de pasagerii săi despre conducerea inadecvată a mijlocului de transport, exces de viteză și la scurt timp a comis accident rutier grav fără a face concluziile de rigoare din observațiile anterioare.

Totodată, a atenționat că instanța de fond i-a stabilit inculpatului pedeapsa complimentară contrar normei penale de care este învinuit.

A solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîrii, prin care Vulpe Valeriu Ivan să fie recunoscut vinovat și condamnat, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani și în baza art. 266 Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită lui Vulpe Valeriu pedeapsă definitivă, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare pe termen de 4 ani 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu luarea inculpatului sub strajă din sala de judecată.

Totodată, a solicitat să fie admisă acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, dispunîndu-se încasarea din contul inculpatului prejudiciul material în sumă de 462430,63 lei, 1500 lei pensie de întreținere lunar, începînd cu 05.10.2014, încasarea sumei de 1000000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 7000 lei cheltuieli de judecată.

3.2. În motivarea apelurilor, succesorul părții vătămate și avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele succesorului părții vătămate, au invocat aceleași motive, și anume, inculpatul a fost recunoscut responsabil de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) și art. 266 Cod penal, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, însă aceasta, precum și vîrsta fragedă nu poate servi ca temei pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei penale pentru a presupune că viața inculpatului este o valoare mai mare decît a persoanei decedate. Justiția nu poate accepta vîrsta drept scuză, dimpotrivă, toate acțiunile și comportamentul inculpatului arata că acesta judeca clar și la rece asupra acțiunilor sale, recurge la minciuni și șiretlicuri pentru a se eschiva de răspunderea penală și civilă ce o merită în virtutea faptului că consumase băuturi spirtoase, se urcase la volanul autovehiculului, ce-i aparținea fratelui său, conștient de faptul că nu are permis de conducere, continua să conducă diverse mijloace de transport și să consume băuturi spirtoase.

Au specificat faptul că, deși inculpatul susține că a comis infracțiunile ce i se impută din imprudență și a cooperat cu organul de urmărire penală, motiv din care merită suspendarea condiționată a sentinței, acesta nu putea din imprudență să-și asume conducerea unui mijloc de transport știind că nu are permis de conducere, să se deplaseze cu o viteză de aproximativ 84 km/oră și evident că nu

putea din imprudență să fugă de la fața locului în pădure, unde să aștepte venirea nopții, după care să meargă acasă pentru a lua bani și pașaport cu care s-a ascuns de organele de drept, astfel aceste acțiuni dovedind asupra înțelegerii situației de inculpat. După accident, inculpatul a fugit în or. Sankt Petersburg, revenind abia la 13.10.2014.

Apelanții au considerat că, inculpatul a comis infracțiunile cu intenție, cu bună știință, deoarece cunoștea de faptul că nu are permis de conducere, respectiv nu are pregătirea necesară pentru a conduce un mijloc de transport care este și mijloc de risc sporit pentru cei din jur, iar colaborarea cu organul de urmărire penală, la care face trimitere, inculpatul, a constat mai mult în faptul de a se preda și a minți.

Au mai indicat că, inculpatul a mințit că se deplasa cu viteza de 50 km/oră și că automobilul avea defecțiuni tehnice, acestea fiind combătute prin raporturile de expertiză.

Totodată, apelanții au menționat că, instanța de fond nu avea dreptul să admită probe noi, chiar și cele care se referă la personalitatea inculpatului, acesta fiind în drept să le prezinte la urmărirea penală, iar caracterizarea pozitivă a inculpatului de către colegii săi și pedagogi este una falsă și denaturată.

Cu referire la prejudiciul cauzat au indicat că, inculpatul și-a recunoscut integral vina, declarând că recunoaște obligația ce-i revine de a repara prejudiciul cauzat prin decesul unicului întreținător al familiei Spînachi, astfel, instanța de fond urma să recunoască succesoarea părții vătămate și ca parte civilă și să admită, cel puțin parțial, acțiunea civilă.

Au considerat că, incorect nu s-a expus asupra cuantumului prejudiciului moral și material cauzat prin infracțiune, sugerând inițierea unui proces civil aparte de succesoarea părții vătămate și nu a încasat nici măcar costul serviciilor de asistență juridică achitate de apelantă. Au indicat că, Spînachi Veronica, are statut de succesoare a părții vătămate și trebuia recunoscută și persoană civilă, iar pretențiile privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune trebuiau să fie examinate împreună cu fondul cauzei pentru că se solicită repararea prejudiciului cauzat de inculpat prin acțiunile sale infracționale.

Au menționat că inculpatul nu a acoperit nici una din cheltuielile materiale legate de înmormântarea victimei infracțiunilor sale, dar recunoaște și se obligă să o facă, dar pînă la moment nu a achitat benevol nici o sumă.

Mai mult ca atît, au indicat că, decesul dlui Spînachi Serghei a creat prejudiciu material în formă de datorii față de creditori: Vasile Ursu, 200 000 lei, pe un termen de 12 luni, cu 3% lunar. Suma totală pînă la data de 23.06.2015 este de 206 000 lei și Iurie Gurușciuc, 10 000 euro, pe un termen de 12 luni cu 1% lunar (ce constituie 100 euro). Data achitării creditului în suma totală 11200 euro, este 01.09.2015. Depășirea acestor termeni îi va aduce un prejudiciu suplimentar, privind rata de întârziere în sumă de 8 %, împrumuturile date au fost luate pentru reparație și reconstrucție în gospodăria lor, unde Spînachi Veronica,

ca invalid de gradul II, necesită de acomodarea rezonabilă a spațiului de locuit cu asigurarea accesibilității casei.

Apelanții au menționat că, în urma decesului lui Spînache Serghei, care a fost unicul întreținător al familiei, a privat familia de venit, deoarece a fost necesară radierea întreprinderii înființate și conduse de el (SRL „FEREASTRA DESCHISĂ”), fiul a lăsat studiile la Facultatea de Drept și a plecat la muncă peste hotare pentru a întreține familia. Spînachi Veronica a suferit înrăutățirea stării sale de sănătate, fiind nevoită să procure la recomandarea medicului de familie medicamente în sumă de 293,88 lei. Au considerat că, pentru pierderea întreținătorului, inculpatul trebuie obligat la plata unei indemnizații de 1500 lei, precum și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 7000 lei pentru instanța de fond și 6,900 lei pentru instanța de apel.

Au solicitat, casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Vulpe Valeriu să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, și anume, închisoare pe termen de 5 ani fără suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani, și încasarea din contul inculpatului Vulpe Valeriu a prejudiciului material în sumă de 462430,63 lei, prejudiciul moral 1000000 lei și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 13900 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de succesorul părții vătămate Spînachi Veronica și de avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele succesorului părții vătămate, iar apelul declarat de procuror a fost admis, casată parțial sentința Judecătoriai Sîngerei din 24 iunie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatul Vulpe Valeriu Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza:

- art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani;
- art. 266 Cod penal la 1 (un) an închisoare.

În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Vulpe Valeriu Ivan pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

În rest celelalte dispoziții a hotărârii atacate au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării

lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Vulpe Valeriu Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) art.266 Cod penal.

Verificând legalitatea pedepsei stabilite, instanța de apel a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75,90 Cod penal, și respectând prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea prevăzută de art.266 Cod penal, precum și cea principală pentru infracțiunea prevăzută la art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante care au fost stabilite în timpul urmăririi penale și pe parcursul cercetării judecătorești, și anume că, inculpatul nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, lipsa antecedentelor penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai și învățătură, nefiind constatate circumstanțe agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Totodată, instanța de apel a constatat și faptul că, inculpatul crește doar cu mama, care este invalidă de gr. III, tatăl fiind decedat, este student la anul I la UAȘM.

Instanța de apel a specificat faptul că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, inculpatul în ședința instanței de fond a dorit să transmită succesorului părții vătămate suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu, însă aceasta a refuzat a primi careva bani, totodată, în ședința instanței de apel a prezentat bonul prin care confirmă că a depus pe contul instanței suma de 20000 lei pentru a-i fi transmiși succesorului părții vătămate.

Cu referire la motivul invocat de succesorul părții vătămate și avocatul acestuia, că instanța nu avea dreptul să admită probe noi ce se referă la personalitatea inculpatului, instanța de apel a indicat că, conform acestei proceduri nu se admit probe noi în confirmarea vinovăției persoanei, însă nu cele ce țin de personalitatea ei.

Ce ține de motivul invocat că, inculpatul se caracterizează negativ, fiind anexate în acest sens certificate, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat, astfel cum, în ședința instanței de fond nu au fost prezentate asemenea certificate, totodată conform certificatului din 17.07.2015, eliberat de Directorul liceului, Vulpe Valeriu restanțe la reușită n-a avut.

Totodată, instanța de apel a reținut că criticile apelanților, precum că, la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de faptul că toate acțiunile și comportamentul inculpatului arata că acesta judeca clar și la rece asupra acțiunilor sale, recurge la minciuni și șiretlicuri pentru a se eschiva de răspunderea penală și civilă ce o merită în virtutea faptului că consumase băuturi spirtoase, se urcase la volanul autovehiculului fratelui său conștient că nu are permis de conducere, continua să conducă diverse mijloace de transport și să consume băuturi spirtoase, nu și-au găsit confirmare, deoarece faptul consumului de băuturi alcoolice n-a fost confirmat prin careva raport de expertiză, fiind doar o presupunere a apelanților, iar pentru infracțiunile comise inculpatul a fost supus răspunderii și pedepsei penale.

Cu referire la motivul invocat că, vârsta fragedă a inculpatului nu poate servi temei pentru suspendarea condiționată a pedepsei penale, deoarece ar presupune că viața inculpatului este o valoare mai mare decât a persoanei decedate, și astfel aceasta nu poate fi acceptată drept scuză, instanța de apel a menționat că, prima instanță nici n-a reținut ca circumstanță atenuantă vârsta inculpatului, ci o totalitate de circumstanțe, luate în ansamblu, în baza cărora s-a considerat posibilă stabilirea acestei pedepse.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoarea în privința lui Vulpe Valeriu, considerînd că acesta se poate corecta fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Totodată, în partea ce ține de pedeapsa complementară prevăzută de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, instanța de apel a considerat sentința neîntemeiată, urmînd a fi admis apelul procurorului în această parte și casată parțial sentința, deoarece conform prevederilor legale termenul maxim al privării de dreptul de a conduce mijlocul de transport pentru infracțiunea dată este de 4 ani, însă instanța de fond neîntemeiat i-a stabilit inculpatului termenul pedepsei complementare de 5 ani.

Cu referire la apelurile în partea ce ține de acțiunea civilă, instanța de apel le-a considerat nefondate, considerînd că instanța de fond corect a admis în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să decidă instanța civilă, fiind în corespundere cu practica judiciară constantă „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești” și de art. 225 alin (3) Cod de procedură penală.

În acest aspect, instanța de apel a constatat, că în ședința instanței de fond, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor imputate, totodată fiind de acord să achite prejudiciul suportat pentru înmormîntare, mese de pomenire, declarînd că recunoaște parțial acțiunea civilă.

Nu poate influența soluția instanței nici argumentul apelanților, că instanța de fond nu a recunoscut succesorul părții vătămate ca parte civilă, acest fapt nu-i îngreădește dreptul de a se adresa cu acțiune civilă în instanța civilă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către procuror și de succesorul părții vătămate, Spînachî Veronica.

6.1. Procurorul, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale invocă ilegalitatea hotărîrii adoptate de către instanța de apel referitor la pedeapsa stabilită inculpatului Vulpe Andrei, deoarece nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, care au fost expuse de procuror în apelul declarat.

În opinia recurentului, vinovatul de săvîrșirea infracțiunii, care s-a soldat din imprudență cu decesul părții vătămate, urmează a fi izolat de societate cu executarea reală a pedepsei penale, deoarece aplicarea art. 90 Cod penal, și

anume, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu va atinge scopul restabilirii echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, menționează faptul că nu este de acord cu motivarea instanței de apel referitor la acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, și anume, că ultima a refuzat să primească de la inculpat suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu, iar ulterior, aceștia au fost depuși pe un cont bancar, rechizitele căruia au fost prezentate de avocatul inculpatului.

La fel, atrage atenția că, pînă la examinarea cauzei penale în instanța de apel, inculpatul nu a binevoit să achite prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate prin acțiunile sale, iar banii depuși pe contul instanței de judecată nici pe departe nu reprezintă intenția și dorința vinovatului de a achita prejudiciul.

6.2. Succesorul părții vătămate, Spînachî Veronica, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărîrilor judecătorești, cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului Vulpe Andrei să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră pentru infracțiunile săvârșite și dispunerea încasării din contul vinovatului a prejudiciului material în sumă de 462430.63 lei, prejudiciul moral în sumă de 1000000.00 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 13900.00 lei.

În susținerea solicitării sale invocă ilegalitatea hotărîrii adoptate de către instanța de apel referitor la pedeapsa stabilită inculpatului Vulpe Andrei, care este prea blîndă pentru infracțiunea săvârșită, care s-a soldat cu decesul părții vătămate, indicînd aceleași motive care au fost expuse în cererea de apel.

7. Inculpatul și avocatul acestuia, Melnic Oxana, au depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de procuror și de succesorul părții vătămate, solicitînd respingerea acestora, cu menținerea hotărîrii atacate, ca fiind legală și întemeiată.

8. Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Recurenții invocă temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6 și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile)*

stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvîrșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvîrșite, se stabilește avînd în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvîrșirea infracțiunii, date ce caracterizează personalitatea infractorului.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 Cod penal, precum și, efectele acestora prevăzute în art.78 Cod penal.

Potrivit practicii judiciare constante, după efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează să fie executată real sau reieșind din datele cu privire la personalitatea acestuia, poate fi făcută concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei stabilite vinovatului pe un termen de probă.

Din materialele cauzei, instanța de recurs constată că, inculpatul Vulpe Andrei a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal la privațiune de libertate cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică dispusă suspendarea executării pedepsei stabilite pe un termen de probă.

Ulterior, instanța de apel, judecînd apelurile declarate de procuror, succesorul părții vătămate Spînachi Veronica și de avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele succesului părții vătămate, a casat hotărîrea atacată cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Vulpe Andrei a fost recunoscut vinovat de

săvârșirea infracțiunilor imputate cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe termenul stabilit de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 84 și 90 Cod penal, însă a fost modificat termenul pedepsei complimentare de la 5 ani la 4 ani, deoarece s-a constatat că vinovatului i s-a aplicat o pedeapsă contrar prevederilor legale, ce nu corespunde limitelor sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, potrivit căruia *„...se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.”*

Totodată, Colegiul penal menționează faptul că, judecarea cauzei penale vizate în recursul ordinar a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, și potrivit pct. (8) al acestui articol, inculpatul, care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să fie înlăptuită pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel, luând în considerație stipulările legale expuse, i-a stabilit inculpatului Vulpe Andrei pedeapsa închisorii în conformitate cu prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală și totodată, aplicând prevederile art.90 Cod penal a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probă, ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului e posibilă fără izolarea acestuia de societate, motivându-și soluția în acest sens așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

În acest sens, Colegiul penal relevă că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia, or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul menționează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul săvârșirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei (alin. (4) al art. 90 Cod penal).

Potrivit art. 16 Cod penal infracțiunea săvârșită de către inculpatul Vulpe Valeriu se califică ca infracțiune gravă, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv, de aceea, cu referire la dosarul examinat, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este posibilă.

Astfel, instanța de recurs conchide că pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de apel este una echitabilă pentru infracțiunile săvârșite, deoarece ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța corect a ajuns la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă.

Referitor la argumentele recurenților privitor la admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de către succesorul părții vătămate, Colegiul penal le consideră nefondate și menționează că, acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, care s-a expus asupra lor în partea descriptivă a deciziei: *„Cu referire la apeluri în partea ce ține de acțiunea civilă, Colegiul penal le consideră nefondate astfel, cum că, conform pct. 28 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești”, la examinarea cauzei în procedura simplificată, în cazul adoptării sentinței de condamnare, instanța de judecată se va pronunța asupra acțiunii civile, în cazul în care inculpatul o recunoaște integral. În cazurile prevăzute în art. 225 alin. (3) CPP, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă.*

Sub acest aspect, Colegiul constată că în ședința instanței de fond, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor imputate, totodată fiind de acord să achite prejudiciul suportat pentru înmormântare, mese de pomenire, declarînd că recunoaște parțial acțiunea civilă, în asemenea circumstanțe, concluzionîndu-se soluția corectă a instanței de fond prin admiterea în principiu a acțiunii civile.

Nu poate influența soluția instanței nici argumentul apelanților, că instanța de fond nu a recunoscut succesorul părții vătămate ca parte civilă, acest fapt ne îngrădindu-i dreptul de a se adresa cu acțiune civilă în instanța civilă.”

Colegiul lărgit consideră că, temeiurile invocate de către recurenți, nu și-au găsit confirmarea la judecarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare declarate de procuror și de succesorul părții vătămate Spînachi Veronica urmează a fi respinse, ca inadmisibile.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Prisacari Lilia și de succesorul părții vătămate Spînachî Veronica, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Vulpe Valeriu Ivan**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **17 iunie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir

Judecător

Alerguș Constanin

Judecător

Moraru Petru